

«Бекітемін»
Мектеп директоры

И.И. Бексултанова
«29» 09 2025 жыл

«Тексерілді»
Директордың тәрбие жұмыс
жөніндегі орынбасары

К.А. Ергалиева
«29» 09 2025 жыл

№51 гимназия

«Асыл перне» домбыра үйірмесінің жоспары

Үйірме жетекшісі: Жумагалиева А.И.

2025-2026 оқу жыл

Түсінік хат

Екі ішектің бірін қатты,
Бірін сәл-сәл кем бұра.
Қазақ- нағыз қазақ емес,
Нағыз қазақ-домбыра.
(Қ. Мырзалиев)

Бүгінгі таңда қазақ халқының ұлттық-мәдени қайта өркендеуі жағдайында жеткіншек ұрпақты жан-жақты жеке тұлға ретінде тәрбиелеудің заңды қажеттілігі арта түсуде.

Домбыра – ерте заманнан бері халқымызбен бірге жасасып келе жатқан, оның рухани жан серігіне айналған музыкалық аспаптардың бірі. Сондықтан домбыра үйренуде оқушының бойында икем, талпыныс, сабырлық және төзімділік болуы керек. Домбыра үйірмесінде оқушы домбыра аспабының қыр сырын ұғынып, домбыра үйренеді.

Үйірме оқушыларды ұлттық өнерге баулу мақсатында ұйымдастырылып отыр. Оған домбыра аспабына қызығушылық танытқан, оны үйренуге ынталы, 5-9 сыныптардың оқушылары тартылды. Үйірменің балаларға берері көп. Оларға ұлттық аспаптар туралы мағлұматтар беріліп, домбыра аспабының құрылысы түсіндіріледі. Домбыраны қалай ұстау, домбыра тартқанда қалай отыру керектігі үйретіледі. Домбыраның құлақ күйін келтіру, домбыра қағыстарын үйренуге назар аударылады. Аспаптың тарту техникасына көп көңіл бөлінеді. Үйірмеде топтық, жұптық және жеке оқушылармен жұмыстар жүргізіледі. Халық күйлері үйретіледі.

Үйірменің мақсаты: Домбыра аспабын ұлттық тәрбие құралы ретінде кеңінен қолдана отырып, аспапқа деген қызығушылығын арттырып, оқушыны домбырада ойнауға үйрету.

Міндеті: - Ұлттық аспап-домбыраның құрылысымен танысу;
- Домбырамен күй тартып, ән айтып үйрену;
- Домбыраны нақышына келтіріп орындау;
- Ұлттық дәстүр мен салт-сана тағылымын жас жеткіншек бойына сіңіру;
- Ұлт өнеріне деген қызығушылық пен сүйіспеншілігін арттыру;

Күтілетін нәтиже: қазіргі заман талабына сай домбыра аспабын жақсы деңгейде меңгерген, халықтық музыка тарихынан хабардар, эстетикалық тәрбиелі, дүниетанымы жоғары, жан-жақты қалыптасқан бәсекеге қабілетті жеке тұлға даярлау.

Аптасына 1сағаттан, барлығы 34 сағат.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. «Домбыра үйрену» кітабы авторы : Айтқали Жайымов.Сәрсенбай Бүркітов
Біләл Ысқаков . Алматы «Өнер » баспасы 1992 жыл.
2. «Домбыра сазы» кітабы авторы:Мерғалиев Т.
3. Дина Нұрпейісованың «Әсемқоңыр» кітабы.
4. Күйлер жинағын құрастырған:Қаршыға Ахмедияров пен
ҒалымАхмедияров
Алматы «Өлкебаспасы» 2002 жыл.
5. «Бабаңнансаған не қалған» құрастырған: ҚайымҚанат
Алматы «Балауса» баспасы 2002 ж
6. «Ән салып, күйт артайық термелетіп;домбыра үйренейік» авторы:
Өтеген Спанов
Алматы «Әуен» баспасы. 1992 жыл

Үйірменің мақсаты: Домбыра аспабын ұлттық тәрбие құралы ретінде кеңінен қолдана отырып, аспапқа деген қызығушылығын арттырып, оқушыны домбырада ойнату.

Міндеті:

- Ұлттық аспап-домбыраның құрлысымен танысу;
- Домбырамен күй тартып үйрену;
- Домбыраны нақышына келтіре орындау;
- Ұлттық дәстүр мен салт-сана тағылымын жас жеткіншек бойына сіңіру;
- Ұлт өнеріне деген қызығушылығын арттыру.

Пәнаралық кіріктіру:

- Қазақ әдебиеті, Қазақстан тарихы, өнер пәндерімен байланыстыра оқыту.
- Мәдениеттану, өнертану мамандықтарына баулу, ұлттық өнерімізді дамыту бағытындағы мамандықтарға бейімдеу.

**«Домбыра» үйірмесінің жылдық жоспары
2025-2026 оқу жылы**

№	Сабақтың тақырыбы	Сағат саны
1	Домбыра аспабының шығу тарихы	1
2	Домбыраның құрылысы	1
3	Домбырашының отырысы мен аспап ұстауы	1
4	Домбыра қағыстары, саусақтармен жұмыс жасау	1
5	№1 жаттығу	1
6	№2 жаттығу	1
7	№3 жаттығу	1
8	№4 жаттығу	1
9	Күйлер туралы түсінік	1
10	Күй және күйшілер туралы бейнефильмдер	1
11	Халық әні «Еркемай»	1
12	Оң қолдың қойылымы	
13	Сол қолдың қойылымы	1
14	Перне басу.Қағыстар	1
15	Буынға бөліп ойнау	1
16	Жатқа ойнау	1
17	Халық күйі «Келіншек»	1
18	Оң қолдың қойылымы	1
19	Сол қолдың қойылымы	1
20	Перне басу.Қағыстар	1
21	Буынға бөліп ойнау	1
22	Жатқа ойнау	1
23	Техникамен жұмыс. Жаттығулар жасау	1
24	Күйдің дыбыс тазалығымен жұмыс	1
25	Ансамбльмен ойнау күйлерді қайталау	1
26	Халық күйі «Кенес»	1
27	Оң қолдың қойылымы	1
28	Сол қолдың қойылымы	1
29	Перне басу. Қағыстар	1

30	Буынға бөліп ойнау	1
31	Жатқа ойнау	1
32	Техникамен жұмыс. Жаттығулар жасау	1
33	Күйдің дыбыс тазалығымен жұмыс	1
34	Ансамбльмен ойнау	1
	Барлығы	34

2025-2026 оқу жылындағы домбыра үйірмесінің оқушылар тізімі

Жетекшісі :Жұмағалиева А.И

№	Оқушының аты жөні	
1	Болатбаева Камила	4Б
2	Данағали Перизат	
3	Толымбек Арнұр	
4	Мерекеева Сезім	
5	Жоламан Мүсілима	
6	Нұрбай Алуа	
7	Нұрболатова Хатиджа	
8	Кенжеболат Айбек	
9	Маханбетова Каусар	
10	Ғалым Нұрали	
11	Асқарұлы Қайсар	
12	Бектай Мақсат	
1	Ахметова Амина	5 кл
2	Тұрғанбеков Қуаныш	
3	Базарбай Иманғали	
4	Базарбай Нұралы	
5	Алихан Аруза	
6	Темірғали Жанарыс	
7	Бижанов Алан	
8	Бакытжанқызы Хатиджа	
9	Қанат Имран	
10	Адайбай Зейін	
11	Тайпов Алибек	
12	Наурызбай Амина	
1	Ақанқызы Даяна	4Г
2	Аманбай Қарақат	

3	Әділгерей Айдария	
4	Дәрібай Іңкәр	
5	Ерланова Аяулым	
6	Елғонды Райяна	
7	Ергосай Арыстан	
8	Искендир Али	
9	Мұхамбет Каусар	
10	Нұрсұлтанұлы Сұлтан	
11	Рахатова Хиуаз	
12	Сәндібек Ясина	
13	Серғали Сержанәлі	
14	Сұлтанғали Көркем	
15	Тоқтамыс Еркемай	
16	Туменов Бибарс	
1	Асан Мансур	3 Ә
2	Бөлекбай Айлин	
3	Темиралина Айша	
4	Бикеев Мусилим	
5	Бериков Тайр	
6	Нұрлыбек Айнара	
7	Ринатқызы Алина	
8	Асхат Ажар	
9	Маратов Сұлтан	
10	Мұратов Ашим	